

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 358/09-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., B., zastúpeného advokátom Mgr. P. S., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 1, čl. 30 ods. 4, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 2 a čl. 144 od. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 613 z 8. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2009 doručená sťažnosť JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 20 ods. 1, čl. 30 ods. 4,

čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 2 a čl. 144 od. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 613 z 8. septembra 2009, ktorým mu bol pozastavený výkon funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že 8. septembra 2009 sa uskutočnilo 34. zasadnutie súdnej rady, ktorej program pozostával pôvodne z pätnástich bodov. Na základe návrhu členky súdnej rady bol program jej zasadnutia rozšírený o návrh na začatie disciplinárneho konania proti sťažovateľovi a návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu sťažovateľovi. *„Následne Súdna rada... uznesením č. 610 podala návrh na začatie disciplinárneho konania voči sťažovateľovi a uznesením č. 613 dočasne pozastavila výkon funkcie sudcu sťažovateľa.“* Uvedené uznesenia súdnej rady (č. 610 a č. 613) boli sťažovateľovi doručené 8. septembra 2009, odkedy *„bol sťažovateľovi dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu“*.

3. Podľa tvrdenia sťažovateľa mu *„bolo uznesenie Súdnej rady... č. 613 z 8. 9. 2009 doručené s hodinovým oneskorením po jeho prijatí. Až doručením tohto uznesenia sa sťažovateľ dozvedel, že voči nemu prebiehalo pred Súdnou radou... konanie o pozastavenie výkonu funkcie sudcu podľa § 22 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z.“*. Po odčitovaní označených práv, ktorých porušenie namieta (bod 1), a definovaní súdnej rady sťažovateľ uviedol, že *„... z charakteru právomoci Súdnej rady... vyplýva..., že ide o orgán verejnej správy, ktorému... zákon zveril rozhodovaciú právomoc o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach osôb - tzn. sudcov... tzn. že ide o správny orgán v zmysle zákona č. 71/1967 Zb., ktorý musí v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy... nakladať so zverenými právomocami...“*. Z uvedených dôvodov sa potom zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) – ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“ *„... vzťahuje aj na konanie a rozhodovanie Súdnej rady... o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podľa § 22 ods. 2 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z.“*

4. V súvislosti s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že „vzhľadom na... charakter napadnutého rozhodnutia Súdnej rady možno... uviesť tiež, že pokiaľ ide o rozsah zisťovania skutkového stavu a s tým súvisiacu potrebu odôvodnenia rozhodnutí... Ústavný súd... vychádza zo zásady, že orgány verejnej moci sú povinné posudzovať najmä splnenie zákonných podmienok pre vydanie... opatrenia a tieto svoje závery jasne a zrozumiteľne odôvodniť v príslušnom rozhodnutí. Ak konanie a následné rozhodnutie... týmto atribútom nevyhovuje neostáva Ústavnému súdu... nič iné iba konštatovať porušenie základného práva na súdnu a inú ochranu...“. Ústavný súd v podobnej situácii (v súvislosti s rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, pozn.) už konštatoval, že takéto rozhodnutie „nemalo všetky potrebné náležitosti správneho rozhodnutia /pozri I. ÚS 162/09/“. Na základe uvedeného, a po uvedení § 3 ods. 2, § 18 ods. 3 a § 33 zákona č. 71/1967 Zb. sťažovateľ s poukazom na čl. 3 ods. 2 rokovacieho poriadku súdnej rady („osoba, o veci ktorej sa rozhoduje, sa upovedomí o zasadnutí súdnej rady a táto osoba má právo zúčastniť sa tej časti rokovania, ktorá predchádza rozhodnutiu o jej veci“) namietal tiež porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého „má... aj účastník správneho konania právo, aby sa jeho vec prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom... Súdna rada... sťažovateľovi neoznámila začatie konania a ani mu nedala príležitosť, aby sa jeho vec mohla prejednať v jeho prítomnosti a tiež aby mal možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, resp, navrhnúť dôkazy“. Sťažovateľovi tak bolo znemožnené aj „včas uplatniť námietku zaujatosti niektorých členov Súdnej rady..., sa včas oboznámiť s disciplinárnym obvinením, ktoré sa mu kladie za vinu a na základe citovaného využiť zákonné formy obrany... Samotný fakt, že sťažovateľ sa o konaní Súdnej rady... o pozastavení výkonu funkcie sudcu dozvedel až po jeho skončení predstavuje tiež hrubé popretie princípov právneho štátu a teda aj porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy...“. Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenie súdnej rady v rozpore s § 47 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 71/1967 Zb. tiež neobsahuje žiadne odôvodnenie a ani poučenie o odvolaní (rozklade). „Podľa názoru sťažovateľa členovia Súdnej rady... boli v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. vylúčení z prejednávania a rozhodovania o pozastavení výkonu funkcie sudcu sťažovateľovi, nakoľko možno mať pochybnosť o ich nepredpojatosti k sťažovateľovi.“ V súvislosti s namietaným porušením

ostatných označených práv sťažovateľ uviedol, že „... možno konštatovať, že pozastavenie výkonu funkcie sudcu sťažovateľovi uznesením Súdnej rady... č. 613 zo dňa 8. 9. 2009 z dôvodu disciplinárneho konania vedeného proti sťažovateľovi pre podanie trestného oznámenia na predsedu Najvyššieho súdu SR a jeho oznámenie najvyšším ústavným činiteľom zakladá porušenie čl. 12 ods. 4 Ústavy SR... pozastavením výkonu funkcie sudcu sťažovateľovi... došlo k porušeniu jeho práva na ničím nerušený výkon verejnej funkcie, ktoré je súčasťou základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy... Protiprávnosť a protiústavnosť uznesenia Súdnej rady... č. 613 z 8. 9. 2009 má za následok, že... neoprávnené je aj súčasné zníženie platu sudcu sťažovateľovi na úroveň 50 % platu sudcu. Uznesenie Súdnej rady... č. 613 z 8. 9. 2009 tak odporuje čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu... Rozhodovanie o pozastavení výkonu funkcie predstavuje... výrazný zásah do práv... a svojim obsahom sa nepriamo blíži trestu (správnej sankcii) zákazu činnosti. Takýto prístup... je v absolútnom protiklade so zásadou prezumpcie neviny zakotvenej v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR ako aj čl. 6 ods. 2 Dohovoru... Napadnutým uznesením Súdnej rady... /z dôvodu jeho protiústavnosti/ došlo aj k neadekvátnemu zásahu do práva garantovaného čl. 48 ods. 1 Ústavy... veta prvá vo vzťahu k účastníkom konaní, v ktorých mal sťažovateľ konať a rozhodovať ako zákonný sudca, či člen senátu.“.

5. Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Súdnej rady... č. 613 zo dňa 8. 9. 2009, ktorým bol JUDr. P. P. pozastavený výkon funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo porušené základné právo... vyplývajúce z čl. 12 ods. 4 Ústavy..., základné právo... vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 Ústavy... a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu..., základné právo... vyplývajúce z čl. 30 ods. 4 Ústavy... za súčasného porušenia čl. 144 od. 1 Ústavy..., základné právo... vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy..., základné právo... vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 Ústavy... ako aj základné právo... vyplývajúce z čl. 50 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 2 dohovoru... ako aj porušený čl. 48 ods. 1 Ústavy..., čl. 2 ods. 2 Ústavy... a čl. 1 ods. 1 Ústavy...

Ústavný súd... uznesenie Súdnej rady... č. 613 zo dňa 8. 9. 2009 zrušuje a vec vracia Súdnej rade... na ďalšie konanie.

Súdna rada... je povinná nahradiť sťažovateľovi všetky trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Zároveň sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd dočasným opatrením pozastavil vykonateľnosť uznesenia súdnej rady č. 613 z 8. septembra 2009.

7. Sťažovateľ predložil ako prílohu k sťažnosti tiež „*odvolanie (rozklad)*“ proti uzneseniu súdnej rady č. 613 z 8. septembra 2009 (doručené súdnej rade 29. októbra 2009), ktoré odôvodnil tým, že „*neobsahuje všetky formálne náležitosti a najmä ustanovenia právnych predpisov, podľa ktorých Súdny rada rozhodla*“. V ďalšom podrobne na 5 stranách rozviedol dôvody odvolania (rozkladu) v podstatnom identickom spôsobom, ako je uvedené v sťažnosti (i) a „*Žaloba proti rozhodnutiu a postupu správneho orgánu*“ a „*Návrh na odklad výkonu rozhodnutia*“ z 27. októbra 2009 (osobne podanú Krajskému súdu v Bratislave 29. októbra 2009) vo veci žalobcu – sťažovateľa proti súdnej rade, v ktorej sa sťažovateľ domáha zrušenia namietaného uznesenia súdnej rady (podľa § 250j ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a nariadenia odkladu vykonateľnosti tohto uznesenia. Sťažovateľ žalobu odôvodnil podrobným spôsobom na 20 stranách, v podstatnom identickom spôsobom, ako je uvedené v sťažnosti (ii).

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych

prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Podstatou námietok sťažovateľa je právne posúdenie postupu a následného rozhodnutia súdnej rady najmä z hľadiska rešpektovania jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu a z neho vyplývajúce (a na neho nadväzujúce) ďalšie ním označené práva (bod 3 a 4), v dôsledku porušenia ktorých sa domáhal, ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním odvolania (rozkladu) súdnej rade a žaloby Krajskému súdu v Bratislave zrušenia uznesenia súdnej rady č. 613 z 8. septembra 2009.

12. Ak sa za tejto situácie domáhal svojho práva jednak na súdnej rade a na správnom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu k súdnej rade rozhodovať súdna rada, resp. krajský (správny) súd .

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či rozklad) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o odvolaní. To isté platí v prípade podania správnej žaloby a súbežne podanej ústavnej sťažnosti. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

14. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2009